

Església de Sant Cristòfol de Borrassers

Lluçà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament A 750 metres per pista forestal de la carretera BV-4341, punt quilomètric 6'850
Alçada: 833 m

Coordenades:

Latitud: 42.08678
Longitud: 2.08004
UTM Est (X): 423914
UTM Nord (Y): 4659821

Classificació

Número de fitxa 08109 - 4
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern
Segle XII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament de Lluçà, 2001
Número inventari Sí, IPA. 22907
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs

Descripció

Sant Cristòfol de Borrassers es troba situada en un punt elevat proper a la carena on passa el camí ramader, al nord-est del nucli urbà de Santa Eulàlia de Puig-oriol. L'edificació actual és fruit de la profunda renovació que s'hi realitzà el segle XVIII. De l'antic temple en resten uns fragments de mur situats prop del temple, i altres elements que s'aprofitaren en la nova construcció, com el portal adovellat. Per les restes del mur hom dedueix que l'antic temple havia estat construït en una època compresa entre a finals del segle XI i principis del segle XII. Les restes de l'església però, no permeten deduir-ne la planta, que sembla que podria ser d'una sola nau, capçada a llevant per un absis semicircular. L'aparell visible és format per carreus ben escairats sense polir, disposats en filades uniformes i regulars agafats amb morter de calç. La capella actual consta d'una sola nau, acabada en un presbiteri situat en un nivell més alt, i amb una petita sagristia adossada a la dreta de la nau. A la façana principal, orientada a l'oest, hi ha un bonic portal d'arc de mig punt adovellat resseguit per un guardapols de pedra. A la dovella central hi ha l'anagrama de Jesucrist IHS amb una creu i la data de 1636. Sobre el portal s'obre un òcul i corona la façana un campanar d'espadanya d'un sol ull. Davant de l'església hi ha l'antic cementiri tancat amb un mur de pedra i una porta de ferro.

Observacions:

A cada banda del portal principal hi ha dues làpides. La de l'esquerra hi ha la inscripció: SEPULTURA DE LA COMA HOMES; a la dreta: SEPULTURA DE LA COMA DONES. Els goigs en honor a Sant Cristòfol es canten a la missa del dia del patró, Sant Cristòfol, que es celebra el dia 10 de juliol.

Història

L'església i el lloc de Borrassers no apareixen relacionats en els nuclis de població ni en les esglésies que el 905 el bisbe Idalguer de Vic vinculà a l'església de Santa Maria de Lluçà que acabava de consagrar; senyal, sembla, que en aquell moment no existia l'església de Sant Cristòfol, i si ja s'havia aixecat, no tenia el caràcter de sufragània, i seria, en tot cas, una simple capella rural. Les primeres notícies de l'església són del 1062, quan la trobem esmentada com a parròquia, però, com passa molt sovint, en la documentació de caràcter civil es donava la categoria de parròquia a les esglésies que no eren sinó sufragànies. Això ho confirma el fet que no es troba en les llistes de parròquies del bisbat de Vic anteriors al 1154. Sant Cristòfol però estava vinculada a la canònica de Santa Maria de Lluçà com a sufragània de la parròquia. L'any 1686 en la visita pastoral que va fer el bisbe Antoni Pasqual, Sant Cristòfol era una de les sufragànies de Santa Maria i tenia 7 masos. L'any 1741 s'iniciaren les obres de construcció d'un nou temple, situat a l'exterior, i no s'acabaren fins a 1789. L'any 1878 Sant Cristòfol fou agregat en qualitat de capella pública a la nova parròquia de Santa Eulàlia. D'aquesta manera perdé la categoria de sufragània que tenia fins el moment, malgrat les protestes dels veïns de Borrassers que no volien la pèrdua de la missa setmanal que aquest canvi suposava. El terme s'anà despoblant, i actualment Sant Cristòfol és una agençada capella de la parròquia de Puig-oriol, que cada any, per Sant Cristòfol, s'hi celebra una missa. Des de 1986 es guarda la seva campana, feta l'any 1768, en l'església parroquial.

Bibliografia

AADD (1984) *Catalunya Romànica. Osona*. Volum II. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

FERRER, M.A. i SURINYACH, M. (1996) *La morfologia territorial i el patrimoni històric-arquitectònic del terme de Lluçà*. Lluçà: Ajuntament de Lluçà (inèdit).

FONT, D. (1992) *Resum històric de les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès* (inèdit).

GAVIN, J.M^a (1985) *Inventari d'esglésies. Berguedà*. Barcelona: Arxiu Gavín.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2008) *Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Lluçà)*.

JUNYENT, E. (1974) "Sant Cristòfol de Borrassés". *Ausa*, vol LXXVII.

